

Preek over Jozua 4:20-24

Liturgie:

Votum en groet

Zingen: Ps. 106:1,2

Gebed

Schriftlezing: Jozua 3:1-5; 4:1 – 5:1

Zingen: Ps. 78:1,2

Tekst: Jozua 4:20-24

Kindermoment

Zingen: Gez. 168

Preek

Zingen: Ps. 105:1,3,4,5

Geloofsbelijdenis: Gez. 179b

Gebed

Collecte

Zingen: Gez. 141:1,2,3

Zegen

Gehouden te: Baflo, 18-08-13 (14.30 u.)

Preek

Thema: Luisteren en leren bij het monument van de droge voeten

1. Inleiding / kindermoment

- Hebben jullie een leuke vakantie gehad?
- Waar zijn jullie geweest en wat hebben jullie gedaan?
[Kinderen even laten reageren en vertellen.]

- Nu is de vakantie voorbij. Morgen begint de school weer. Mag je weer naar school. Hebben jullie daar zin aan?

- Wie vindt naar school gaan leuker dan vakantie hebben? Waarom?
[Kinderen weer even laten reageren.]

- Wat ga je op school doen? Wat ga je daar leren? Lief zijn voor elkaar, elkaar helpen. Maar ook rekenen, tekenen en taal.

- En Bijbelse geschiedenis. De meester en de juf vertellen (bijna) elke dag wel een verhaal uit de Bijbel, over God, over de Here Jezus. Over de schepping of David en Goliath.

- Nog één vraag. Hebben jullie in de vakantie ook iets geleerd?

Dat kan best. Voorbeeld, als je een oud gebouw of een kerk bekijkt. En papa of een gids vertelt er van alles over. Of een standbeeld of monument. (Michiel de Ruijter; Monument op de Dam.) Of een hunebed.

Belangrijk is dat er iets over verteld wordt. Daar leer je iets van.

Dat komen we vandaag ook tegen in het bijbelverhaal dat we hebben gelezen en waar de preek over gaat.

Het gaat daar over een monument van twaalf stenen, dat neergezet wordt bij de Jordaan. En waar de kinderen naar vragen, als zij daar op excursie zijn later. Of op schoolreisje.

Daar moeten ze het verhaal horen van God en wat Hij voor zijn volk Israël gedaan heeft.

De kinderen en de vaders en moeders van toen. Maar ook de kinderen en vaders en moeders van vandaag. Vaders en moeders mogen vertellen, thuis. Meesters en juffen ook, op school.

Luister maar goed. De preek vertelt dat verhaal ook. We gaan vanmiddag:

Luisteren en leren bij het monument van de droge voeten.

2. Vragende kinderen

“Wat een sterke mannen, hè mam? Ik wou dat ik zo sterk was, dan zou ik een nog grotere steen uit de Jordaan hebben gepakt.”

“Nou, zegt mamma, als jij groot was geweest had Jozua jou misschien wel uitgekozen om hem te helpen bij het maken van het monument.”

Simon staat met zijn broertje Izak, zijn zusjes Mirjam en Rebekka en pappa en mamma vol bewondering te kijken naar de twaalf mannen met hun grote stenen. Ze zetten ze neer op de plaats die Jozua aanwijst.

De buren uit de tent naast hen zijn er ook. En heel veel andere mensen van het volk. De jongens hebben al een naam bedacht voor die twaalf stenen: *'Het monument van de droge voeten'*.

Dat is een gekke naam. Maar wel een heel goede, vind ik.

De kinderen hebben de laatste tijd heel veel beleefd. Nog meer dan jij in de vakantie. Met hun vrienden uit het kamp en hun familie. Met alle mensen in Israël. Het was heel spannend geweest, toen de spionnen naar Jericho waren gegaan. En toen ze weer terugkwamen met hun verhaal.

Toen had de HEER Jozua het signaal gegeven: "Nu moeten jullie de Jordaan oversteken en het land binnengaan." Ze hadden meegeholpen de tenten af te breken. Ze hadden gezien hoe de priesters met de ark als eersten hun voeten in de Jordaan zetten.

De Jordaan was in één keer helemaal droog gevallen. Er stroomde geen water meer doorheen. De HEER had tegen Jozua gezegd, dat Hij dat zou doen. En Jozua heeft het aan het volk verteld.

En toen waren ze allemaal de Jordaan overgestoken. Ze hoefden niet eens hun schoenen uit te doen of hun lange mantel op te trekken. Ze konden allemaal met droge voeten het beloofde land binnengaan. Dat was een heel groot wonder.

In de verte hadden de jongens en meisjes de priesters met de ark zien staan. Daar mochten ze niet te dichtbij komen, had de HEER gezegd. De ark bleef net zo lang op de bodem van de Jordaan tot iedereen overgestoken was.

En toen had Jozua twaalf mannen aangewezen die een grote steen van de bodem van de Jordaan moesten meenemen voor een monument. Eerst waren die stenen neergelegd in het kamp voor een nacht. Maar nu maakt Jozua er een stapel van. Een monument noemen de grote mensen dat.

Simon en zijn broertje en zusjes weten wel ongeveer wat dat betekent: een gedenkteken. Dat betekent: de HEER wil dat de mensen goed zullen onthouden wat ze hier hebben meegemaakt. Dat ze er aan kunnen blijven denken, wat voor groot wonder God voor hen heeft gedaan. Dat ze met droge voeten het land Kanaän konden binnengaan.

Het water van de Jordaan week voor de ark van God. Het water hield even op met stromen, omdat de Heer er langs moest samen met zijn volk.

Het hele volk was daarbij betrokken. Daarom mocht uit elke stam één man een steen pakken en meenemen. Twaalf stenen dus voor het hele volk.

Jozua zet die stenen op een mooie plek neer. Hij zet ze rechtop. En nu ze daar zo staan is het niet eens zo'n groot monument. Misschien valt het ons wel een beetje tegen. En Simon denkt: "Als ik mee had mogen doen, had ik een veel grotere steen uitgezocht voor de Heer."

Twaalf stenen op een hoop of in een kring. Dat is niet groots of indrukwekkend. Maar het is wel een heel belangrijk monument. Oppericht op een heel belangrijk moment. Op het moment dat Gods volk voor het eerst zijn voeten zet in het beloofde land. Droge voeten zelfs.

"Mama, waar zijn die stenen voor? Papa, waarom komen die stenen daar te staan?" Simon en de kinderen van toen hebben dat vast al aan hun vaders en moeders gevraagd. Of aan opa en oma.

Maar de kinderen van vandaag zijn de vaders en moeders van morgen. Over een aantal jaren hebben ze misschien zelf kinderen. En dan vragen hun kinderen het aan hen. *"Wat betekenen deze stenen?"*

Jozua weet dat het zo zal gaan. Zo wijs is hij. Hij weet hoe het in Gods verbond gaat van ouders op kinderen. Dat geslachten gaan en geslachten zullen komen. Ouders, kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen. Wij zijn in Gods ontferming opgenomen.

Jozua hoort de kinderen van de toekomst al aan hun vaders en moeders vragen: *"Wat betekenen deze stenen?"* Waarom staat hier dit monument?

Bij het monument horen gewoon vragende kinderen. Bij dit monument van Israëls droge voeten. En bij elk monument dat de HEER laat oprichten langs de weg die Hij met zijn volk gaat.

Pesach is ook zo'n monument. Toen God het volk met uitgestrekte arm uit het slavenhuis Egypte bevrijdde. Toen hield Mozes het de ouders voor:

"En als uw kinderen dan vragen: "Wat betekent dit gebruik?" antwoord dan: "Wij brengen de HEER een pesachoffer omdat hij de huizen van de Israëlieten voorbij is gegaan toen hij de Egyptenaren strafte; ons heeft hij gespaard." (Exodus 12:26,27)

Langs de weg van de HEER staan veel monumenten, grotere en kleinere. Voor het hele volk en voor de gezinnen en de gelovigen persoonlijk. Je moet er met je kinderen heen. Want vragende kinderen horen bij Gods monumenten.

Je mag er heen om hun vragen uit te lokken. Om vertelmomenten te creëren. Erheen met je vader en moeder, met opa en oma, om samen te luisteren naar het verhaal van God dat erbij hoort. En om samen verwonderd te zijn over de grote werken van God. Net als Simon en zijn broertje en zusjes.

3. Vertellende ouders

Wat leert u, broeders en zusters, op onze excursie? Want u bent niet alleen meegegaan voor uw kinderen of kleinkinderen. Ik zie ook mensen, die tot hun grote verdriet geen kinderen hebben gekregen. En broeders en zusters, die van God niet de gave van het huwelijk hebben gekregen. Haakt u alstublieft niet af. Blijf meelopen en meeluisteren. Want de kinderen zijn de kinderen van heel de gemeente.

Misschien kunt u in gedachten even aanschuiven bij de vader en moeder van Simon, Izak, Mirjam en Rebekka. En samen met hen luisteren naar wat Jozua tot hen zegt. Wat God dus ook tegen u zegt. Want wij worden hier net zo goed aangesproken als onze broeders en zusters, die de oprichting van het monument hebben meegemaakt, zo'n 3500 jaar geleden.

Luister wat Jozua u heeft te zeggen:

"Wanneer uw kinderen later vragen wat deze stenen betekenen, dan moet u hun het volgende vertellen: "Israël is de Jordaan overgetrokken, en wel over de droge bedding. Want de HEER, jullie God, heeft de Jordaan voor jullie drooggelegd totdat jullie waren overgetrokken, zoals hij ook de Rietzee voor ons heeft drooggelegd totdat we die waren overgetrokken." (Jozua 4:21-23)

Jozua kijkt naar de toekomst. Naar morgen. "Reken er op dat jullie kinderen je morgen of overmorgen vragen gaan stellen." En het is een veeg teken, wanneer ze

niets vragen over de HEER, over het geloof, over Gods geboden en het leven met God. Wanneer ze niet de moeite nemen om daar over na te denken. Dat moet bij u alarmbellen laten rinkelen. Het is niet zo'n ramp wanneer pubers een keer steigeren en je met hun kritische vragen voor het blok zetten. Dat is gezond. Een normale ontwikkeling.

Maar houd hier alstublieft rekening mee, zegt Jozua. Als de kinderen morgen vragen stellen – en dat doen ze geheid – dan moet u vandaag al nagedacht hebben over het antwoord. U moet nagedacht hebben over het grote werk van de HEER, over zijn Woord, zijn goede boodschap, zijn heilzame geboden en hun betekenis voor u en voor uw kinderen.

Nee, u hoeft niet alles te weten. U hoeft niet overal een pasklaar antwoord op te hebben. Het is gezond, als u een keer moet zeggen: "Jongen, daar moet ik eerst even over nadenken. Daar moet ik eerst iets over lezen in de Bijbel of een ander boek. Daar moet ik even met papa over praten. Of met andere ouders, die waarschijnlijk dezelfde vragen om de oren krijgen."

U hoeft niet alles te weten. Maar het is goed en noodzakelijk, dat je je eigen gemaakt hebt wat de HEER zegt en wat Hij heeft gedaan met zijn volk en ook in jouw eigen leven. U hebt bij de opvoeding vooral een levend geloof nodig. Een levende band met de Heer Jezus Christus. U mag ook zeggen: liefde tot God en de Heer Jezus. En luisteren naar Hem.

U mag dat verinnerlijking noemen. Dat je je door de Heilige Geest de beloften van God hebt toegeëigend. Dat die beloften jouw geestelijk eigendom geworden zijn. Dat het woord van God de bron is waaruit je leeft, samen met je kinderen.

Bent u nog verwonderd over wat God doet? Geniet u ook zo van Gods grote werken en van Gods genade? Raakt u ook niet uitgekeken op het evangelie van de Heer Jezus Christus en van de verlossing?

Kijk, dat verwonderd en levend geloof, dat werkt aanstekelijk tegenover je kinderen. Uw liefde voor de HEER en zijn dienst. Dat merken uw kinderen wel op en ze spiegelen zich er aan. Dat doen ze trouwens ook als u er de kantjes af loopt. Of wanneer het geloof voor u een louter verstandelijke zaak blijft. En geen zaak van het hart. Of wanneer het u helemaal niets meer zegt.

Wanneer je je het evangelie eigen gemaakt hebt, dan kun je ook goed vertellen en de boodschap van God aan jouw kinderen overdragen. Dat geldt trouwens ook voor onderwijzend personeel en voor catecheten. Dan komt de boodschap over.

"Wat moet ik mijn kinderen dan vertellen?"

Jozua helpt u op weg, horen we bij het monument van Israëls droge voeten. "Vertel hun dat de HEER, jullie God, *de Jordaan voor jullie heeft drooggelegd totdat jullie waren overgetrokken, zoals hij ook de Rietzee voor ons heeft drooggelegd totdat we die waren overgetrokken.*" (vs. 23)

Vertel, wat u hebt gehoord en hebt meegemaakt van de HEER, uw God. Vertel je kinderen van de twee keer droge voeten, bij de Rietzee en hier bij de Jordaan. Op het droge leidde God zijn volk het beloofde land in. Grote wonderen vlak na de uittocht en bij de intocht.

Herinner u hier, wat u hebt meegebeden, toen u uw kinderen ten doop hield.

"Almachtige en eeuwige God, ... U bent het die de hardnekkige Farao met al zijn volk in de Rode Zee deed verdrinken. Maar uw volk Israël hebt U daar droogvoets (!) door geleid, waardoor U toen reeds de doop hebt aangeduid..." (Oude tekst.)

Het droogvoets door de Rietzee duidde al de doop aan. Dan doet het droogvoets door de Jordaan dat ook. Het natte water van de doop vertelt u en uw kinderen, dat u met droge voeten en met droge kleren in het beloofde land komt. Behouden binnenkomt na een langdurige tocht door de woestijn. Zo belooft de HEER dat aan u en aan uw kinderen.

Dat mag u vertellen aan hen. U was er zelf bij betrokken. Uw kinderen zijn er bij betrokken. Want God leidde zijn volk met droge voeten door de Jordaan. Zijn hele volk, mannen en vrouwen, jongens en meisjes. En u behoort in Christus bij dat volk van God.

Het monument van de droge voeten is dus ook uw monument. Maak dat maar aan uw kinderen duidelijk. U hebt voor God en zijn gemeente beloofd dat te zullen doen. Ik doel nu op de derde doopvraag, waar u uw jawoord op gegeven hebt, voor zover u bij de doopvont hebt gestaan. *"Beloofst u, dat u dit kind, waarvan u de vader en de moeder bent, bij het opgroeien in deze leer naar vermogen zult onderwijzen en laten onderwijzen?"* (Oude tekst.)

Naar vermogen, staat er in deze vraag. Dat is zo goed als u het kunt als ouders en opvoeders. Met de capaciteiten, die God u heeft gegeven. En iedereen heeft daarin ook weer zijn eigen gaven. Niet vergelijken met anderen, maar je eigen mogelijkheden opsporen en uitbuiten.

Naar vermogen, dat betekent ook: naar de mogelijkheden van uw kind. Dat is per kind ook heel verschillend. Daar mag je als ouders en opvoeders ook rekening mee houden. Dat geeft je ruimte en ontspanning in de opvoeding.

Jouw kind hoeft niet zo nodig alles, wat een ander kind wel kan. Hij heeft zijn eigen gaven om te ontplooien.

Maar vertellen moet je aan alle kinderen, naar jouw vermogen en naar hun vermogen. Vertellen over Gods liefde, over zijn goede boodschap en zijn grote werken. Gods goede geboden aan je kinderen voorhouden en op het hart drukken. Bedenk daarbij wel, dat het voor jongeren vandaag heel moeilijk is om te zien en te ervaren dat Gods geboden het goede voor je leven bedoelen. Dat Hij die geboden geeft voor jouw welzijn. Dat God het goed met je meent.

God zegt: 'Ik ben de HEER, jouw God, die jou uit het slavenhuis bevrijd heb. Ik maak jou een vrij mens. Mens Gods. Leef dan voor mijn aangezicht.'

Gezegend de ouders en opvoeders, bij wie dat levende werkelijkheid is. En die dat ook aan hun kinderen weten over te brengen. Die daarvoor hun best hebben gedaan.

4. De reddende HEER

Het monument van Israëls droge voeten stelt uiterlijk niets voor. Twaalf stenen, elk zo groot en zo zwaar als een sterke man kan dragen. Ze zijn niet bewerkt of zo. Ze komen rechtstreeks van de bodem van de Jordaan. En ze zijn op een bepaalde manier neergezet. Daaraan kun je zien, dat mensenhanden ze tot een monument hebben gemaakt.

Maar een Egyptenaar of een Arabier, die daar de Jordaan oversteeft, die heeft er niets mee. Die herkent het niet eens als een monument. Zonder verhaal zijn het ook niet meer dan twaalf stenen. Niks bijzonders.

Het is even gewoon als het water, dat bij de doop gebruikt wordt. Of het brood van het avondmaal. Gewoon water uit de kraan, gewoon brood van de bakker, zonder het woord van de HEER.

Toch gaan de vaders en moeders daarheen op excursie met hun kinderen. Ze laten hen vragen stellen. Ze geven zelf antwoord in hun vertelling. En dan is de HEER daar zelf met zijn woord. De ouders brengen daar hun kinderen bij de HEER. Bij het monument ontmoeten wij de HEER ook. We horen Hem spreken. We zien er zijn grote daden. Hoe Hij Israël en ons heeft bevrijd uit de slavernij.

We ontmoeten bij het monument van de droge voeten de reddende HEER, onze God. Dat maakt met monument zo waardevol. Dat kan geen ongelovige wegpoetsen. Al spotten ze ook nog zo met christenen, die hun kinderen het grote verhaal van de redding staan te vertellen. 'Mensenkinderen, daar kun je de jongelui van vandaag toch niet meer mee aankomen?'

Toch wel. Nou en of je met de HEER kunt aankomen bij je kinderen. Je mag ze bij Hem brengen. Hij komt ze bij u brengen om zijn woorden aan hen door te geven.

"Laat de kinderen bij me komen, houd ze niet tegen, want het koninkrijk van God behoort toe aan wie is zoals zij." (Marc. 10:14)

Dat zei de Heer Jezus tegen zijn leerlingen. En Jezus' woorden gelden voor de allerkleinsten. Maar ook voor kinderen van de basisschool, De Wierde, De Meerpaal, De Steiger. En voor bruggers, ex-bruggers en alle andere leerlingen van het Gomarus en andere middelbare scholen en hun leeftijdgenoten.

Vertel ze van Gods grote daden, verwonderd en met vreugd. Wat gaat er dan veel uit van het werk van de HEER. Modern gezegd: Wat een impact heeft Gods werk op de mensen, op de volken.

Jozua maakt ons daarop attent. Hij zegt tegen de gelovige ouders:

"Want alle volken op aarde moeten weten hoe machtig de HEER, jullie God, is, en jullie moeten altijd vol ontzag voor hem zijn." (vers 24)

Alle volken op aarde zullen te weten komen hoe sterk de hand van de HEER is. Een bevestiging daarvan lezen we al in hoofdstuk 5:1. De angst slaat de volken en hun koningen om het hart, als ze horen, dat de God van Israël de Jordaan heeft droog gelegd, om zijn volk ruim baan te geven. De moed zakt ze bij voorbaat al in de schoenen. Rachab had het al gezegd.

Zo is de HEER. Zo groot zijn daden. Zo machtig zijn hand.

Dat moeten de mensen van Israël zich ook herinneren in de toekomst. Want deze God is onze God. En het doel van het monument en van het vertellen is ook, dat jullie steeds ontzag hebben voor de HEER. Niet alleen de andere volken. Maar jullie in de eerste plaats. Jullie, vader en moeders en kinderen. U, opa's en oma's. U, gemeente van Christus.

Ontzag hebben voor de HEER, uw God. Diep respect voor God. In liefde Hem zien en ontmoeten in zijn Woord. En bij de monumenten van zijn volk. Oprecht in Hem geloven en in de Redder Jezus Christus.

Daarvoor moet je eerst samen luisteren naar Hem. Luisteren is de basis voor gehoorzaamheid. Kinderen mogen dat luisteren al leren.

Denk nog maar eens aan wat je gehoord hebt bij het monument van de droge voeten.

Amen.